

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: 29.12.2008
Sayı: 153

10/303

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Dünyada yaşanan küresel krizin etkilerinin ülkemizde de hissedilmeye başlanması ile birlikte düşüşe geçen kadın girişimciliği ve kadın istihdamının karşı karşıya kaldığı sorunların araştırılıp çözüm önerilerinin ortaya konulabilmesi için TBMM içtüzüğünün 104 ve 105. maddeleri ve Anayasanın 98. maddesi gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1. Nevin Gaye ERBATUR - Adana
2. İsa GÖK - Mersin
3. Akif EKİCİ - Gaziantep
4. Rasim ÇAKIR - Edirne
5. Ali İhsan KÖKTÜRK - Zonguldak
6. Ahmet ERSİN - İzmir
7. Mevlüt COŞKUNER - Isparta
8. Tekin BİNGÖL - Ankara
9. Erol TINASTEPE - Erzincan
10. Halil ÜNLÜTEPE - Afyonkarahisar
11. Ali Rıza ÖZTÜRK - Mersin
12. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli
13. Mehmet Ali ÖZPOLAT - İstanbul
14. Ahmet KÜÇÜK - Çanakkale
15. Şevket KÖSE - Adıyaman
16. Hulusi GÜVEL - Adana
17. Tacidar SEYHAN - Adana
18. Selçuk AYHAN - İzmir
19. Çetin SOYSAL - İstanbul
20. Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
21. Zekeriya AKINCI - Ankara
22. Gürol ERGİN - Muğla
23. Kemal DEMİREL - Bursa
24. Hüseyin ÜNSAL - Amasya
25. Malik Ecder ÖZDEMİR - Sivas
26. Nesrin BAYTOK - Ankara
- ~~27. Ali Rıza ERTEMÜR - Denizli~~
28. Engin ALTAY - Sinop
29. Fevzi TOPUZ - Muğla
30. Rahmi GÜNER - Ordu
31. Bayram Ali MERAL - İstanbul
32. Osman KAPTAN - Antalya
33. Tayfur SÜNER - Antalya
34. Metin ARİFAĞAOĞLU - Artvin
35. Muharrem İNCE - Yalova
36. Atilla KART - Konya

GEREKÇE:

5 Kasım 2008 tarihinde açıklanan AB Türkiye 2008 ilerleme raporunun, “ekonomik ve sosyal haklar” başlığı altında, bir önceki yıl 24.9 olan işgücüne katılan kadın oranının 2007’de % 24.8’e gerilediği ve bu oranın AB ve OECD üyesi ülkeler arasında en düşük değer olduğu vurgulanmaktadır. Oysa üyesi olmak istediğimiz AB’nin 2010 yılı hedefi kadın istihdamını %60 seviyelerine çıkarmaktır. 2000li yıllar BM İstatistiklerine göz attığımızda da görüyoruz ki, Türkiye Kadın İKO 130 ülke sıralamasında sondan 10. sırada yer almaktadır. Rakamların da açıkça ortaya koyduğu gibi, bir an evvel kadın istihdamını artıran önlemler alınmazsa, AB hedeflerini yakalamak bir yana, içerisinde bulunduğumuz krizin de tetikleyicisi olacağı bir gerilemeden söz etmek hiç de yanlış olmayacaktır.

TÜİK tarafından 2006 yılında gerçekleştirilen zaman kullanım anketine göre de Kadınlar boğaz tokluğuna evde, erkekler para karşılığı işte çalışmaktadır. Kadınların Toplam çalışma saatleri erkeklerden daha fazla olmasına rağmen, ücretsiz emek sarfedildiği için, kadınlar milli gelir hesaplamalarında da yer alamamaktadır.

Cinsiyete dayalı iş bölümü ve gelenekselleşmiş kadın erkek rolleri sebebiyle de kadınlar istihdam edilebilmek ve girişimci olabilmek için gerekli mesleki eğitimi alamadıkları gibi, finans sektöründen de gerekli desteği alamamaktadır. Oysa kadın istihdamını artırıp kadınların emek sürecine ücretli katılımının sağlanması sonucunda, bilinçlenen ve sürece dair bilgi sahibi olan kadın, girişimcilik konusunda da olumlu bir adım olacaktır. Maddi birikim ve deneyime sahip olan kadın, başarılı bir girişimci olabilmek için gerekli niteliklere de sahip olabilecektir.

Kadınların istihdama katılımını engelleyen ve sosyal dışlanmaya neden olan önemli unsurlardan biri yetersiz eğitim düzeyi ve mesleksizliktir. Her 5 kadından 1’i okuma yazma bilmemektedir. Kadınların, mesleki ilerlemeyi sağlayan ileri seviyede öğretime katılımı düşüktür. Kadınlarda işsizlik sorunu daha büyüktür. Kentsel kadın işgücünde her 5 kadından 1’i, eğitimli genç işgücünde her 3 kadından 1’i iş bulamamaktadır. Ancak özellikle de son günlerde yoğun bir biçimde hissedilen küresel ekonomik krizin ülkemizde etkilerini ilk yaşayan kesim, tam da bu nedenlerle kadınlar olmuştur. Krizin zararlarını en aza indirmek isteyen işveren kesimi ve finans sektörünün krize karşı almış olduğu önlemler kadın istihdamı ve kadın girişimciliğinde yaşanan düşüşü daha da artırmıştır. Zaten düşük ücretle ve kimi zaman da kayıtdışı bir biçimde çalışmaya zorlanan kadınlar, sektörün kriz döneminde ilk

gözden çıkardığı kesim olmuştur. Yaşanan kriz ortamının oluşturduğu belirsizlik sonucunda da kadınlar kazandıkları deneyimlerini girişimci olarak aktarma konusunda da tereddüde düşmüştür. Devletin bir an evvel, kadın istihdamını hedeflenen değerlere yaklaştırabilmek ve krizden olumsuz etkilenen kadın iş gücünün yaşadığı sıkıntıları en aza indirebilmek için gerekli acil önlemleri alması şarttır.

Çünkü istihdam sürecine işveren ya da emek gücü olarak katılabilen kadın, ekonomik anlamda bağımsızlığını kazandığı gibi, siyasi ve sosyal anlamda da karar alma mekanizmalarında daha çok söz sahibi olabilmektedir. Ayrıca, kadınların ev içinde ya da ev dışında kayıt dışı bir biçimde ürettiği değerlerin kayıt altına alınması, milli gelir hesaplamalarında kadının hak ettiği konumu kazanmasını sağlayacağı gibi, üretimin artışı da ülkemizin kalkınması adına olumlu bir süreç olacaktır. Ancak tüm bu bahsedilenlerin gerçekleşebilmesi için, kadın emeğinin işveren ve işgücü olarak görünür kılınabilmesi için, kadın istihdamının enine boyuna tartışılması ve kriz döneminde kadın işgücünün en az etkilenmesi için neler yapılabileceğinin ortaya konması şarttır.

Yukarıda özetlenen sebeplerle, küresel krizin ülkemize etkileri sonucunda kadın istihdamı ve girişimciliğinde yaşanan düşüşün sebeplerinin araştırılabilmesi ve bu oranları artırabilecek tedbirlerin alınabilmesi için kadın çalışanların, işverenlerin, sendikaların, uzmanların ve krizden etkilenen kişi ve kuruluşların da fikir ve görüşlerinin alınması amacıyla bu araştırmanın açılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

